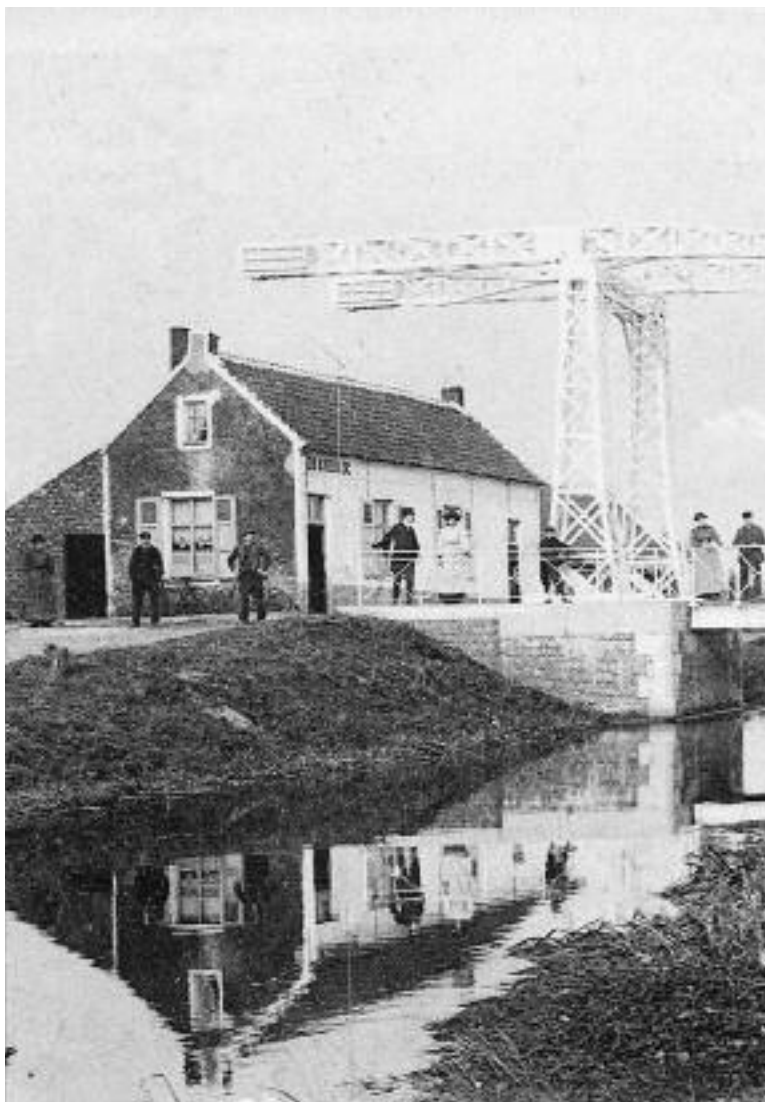

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 12 nr. 3 - 2016

De "Koebrug"

 Den Dissel

Inhoud

Van Dhoogh Brugghe naar de Koebrug (deel II) Georges Tallir	blz. 35
Woorden uit het Sinaais dialect: letter G Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 40
Bidprentje van Theophiel De Clerck (1892 1918 WO I)	blz. 43
Sinaaise soldaat sterft door de hitte Jos Daems	blz. 45
Sinaainaren die stierven in 1970 Georges Tallir	blz. 47

Schenkingen

Etienne Mels: een doos en albums met bidprentjes
Dirk Yzewijn: schotel jubileum, bierkan, bidprentjes, documentatie
Betty Minnebo: boekje met toespraken Stekense burgemeester
Anita De Vijlder: bidprentjes
André Bal: bidprentjes en overlijdensbrieven
Edy en Rosette Ferket – Van Puyvelde: bidprentjes

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.

Archiefbeheer: Etienne Bogaert, Wilfried Seghers, Alfons Van Hoydonck

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Administratie: Wilfried Seghers, Etienne Bogaert

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<http://www.sinaaileeft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

© Heemkring "Den Dissel" Sinaai

Vlaanderen
verbeeldt het woord

Van Dhoogh Brugge naar de Koebrug (deel II)

093 ZITTING 06 10 1944; (blz 208)

Aanwezig: Haelterman R. waarnemende burgemeester-voorzitter, Beirnaert Jan schepenen en De Beule Eduard waarnemende schepenen, Van Pottelberge P., H. De Weirdt, A. Leys, P. Smet, Th. Raes, Frans Dierick en Vercauteren Edmond raadsleden, Jan Lecocq secretaris.

Koebrug - Herstelling;

Aangezien de Koebrug, op het grondgebied dezer gemeente (Sinaai), over de Stekense vaart, eigendom der gemeente Stekene, vernield werd door de aftrekkende Duitschen, en diende voorlopig hersteld, ten einde het verkeer niet te langdurig te onderbreken;

Overwegende dat deze herstelling, ten koste der gemeente Stekene en met dezes toestemming gedaan, volgens de voorgebrachte rekeningen 10.826,10 fr. zal kosten; de Raad neemt er akte van.

MEDELING van 6 10 1944

Sinaai 6 10 1944

Aan de heeren B & S van Stekene

Heer Burgemeester,

Hierbij laten wij u de lijst geworden der rekeningen die betrek hebben op het herstel der Koebrug en dus ten laste vallen van het gem bestuur van Stekene:

Vervoer van bomen en hout gedaan door Smet Karel-Louis Stenenmuurstraat Sinaai (2 rekeningen)

1) ten bedrage van 1 4 67,50 fr

2) ten bedrage van 1 254 ,00 fr

Zagen van bomen gedaan door Adolf Van Peteghem, Bergendries 177 Lokeren (2 rekeningen)

1) ten bedrage van 375,00 fr

2) ten bedrage van 565,00 fr

IJzerwerk los gedaan door Gerard Raes, smederij, Hulstbaan Sinaai

Een rekening ten bedrage van 114, 60 fr

Levering van planken, rekening te betalen aan Raemdonck Jozef Luitentuit Sinaai

Een rekening ten bedrage van 3 000 fr.

Geleverd werk door Jozef Raemdonck, Luitentuit Sinaai plus 10 boomen afgezaagd, geschat ter waarde van 2600 fr eigendom van Jozef Van Hecke Hulstbaan Sinaai.

Een rekening ten bedrage van 3 400 fr waarvan 800 fr te betalen aan Raemdonck Jozef en 2600 fr aan Jozef Van Hecke.

Een rekening ten bedrage van 650 fr ingebracht door Achiel Vael, Zwaan-aardestraat Sinaai.

't Geen een globale som uitmaakt ten bedrage van 10 826,10 fr.

De burgemeester, Haelterman R.

De kosten vielen onder de geleden oorlogsschade en werden vereffend in de loop

van 1949 door bemiddeling van Senator van Peteghem met de mededeling:
Naar aanleiding van uw tussenkomst heb ik het genoegen U ter kennis te brengen dat de H. Minister onlangs het besluit ondertekend heeft, houdende definitieve vastlegging van onkosten voor het herstel van oorlogsschade veroorzaakt aan de Koebrug te Stekene voor een bedrag van 8 499 fr.

100 ZITTING 05 06 1945; (100 blz 244 - 246)

Aanwezig: Haelterman R. burgemeester-voorzitter,
Beirnaert Jan schepenen en De Beule Eduard waarnemende schepen,
Van Pottelberge P., H. De Weirdt, A. Leys, P. Smet, Th. Raes, Frans Dierick, Vercauteren
Edmond en De Weggheleire Kamiel raadsleden, Thuysbaert Marcel secretaris.

Koebrug - Verhoging;

Aangezien er vernomen werd dat van Staatswege eene herstelling der door oorlogsfeiten vernielde Koebrug, over de Stekensche vaart, alhier, eigendom der gemeente Stekene, in vooruitzicht gesteld wordt, waardoor de vloer des brug 2 tot 3 meters zou verhoogd worden;

Aangezien daardoor het verkeer over gezegde brug en ertoe leidende straten, van Zwaanaarde naar Klein-Sinaai; buitengewoon aanzienlijk zou vermoeilijkt worden;

Besluit:

Met algemeene stemmen, tegen de gezegde verhoogingswerken protest aan te tekenen bij de bevoegde overheid.

Gedaan te Sinaai, datum als in hoofde.

MEDELING aan het schepencollege van Sinaai (30 3 1962)

Sinaai 30 3 1962, Aan de heeren B & S van Sinaai

Ondergetekende, Poppe Livien, veldwachter te Sinaai, heb de eer Ued. ter kennis te brengen dat ik tijdens mijne dienstronden heb vastgesteld dat de houten vloerbekleding der koebrug, zich sinds enkele dagen in een staat bevindt die het verkeer voor fietsers, bromfietsers en motorrijders hindert en onveilig maakt. Eén der planken is totaal versleten en stuk gereden.

De herstellingswerken ten laste van de gemeente Stekene dienen dringend te worden uitgevoerd.

Hoogachtend de veldwachter, L. Poppe.

MEDELING aan het gemeentebestuur van Sinaai (18 03 1968)

Aan De Heer Burgemeester van en te S I N A A I

Betreft: STEKENSE VAART - Vervangen van de Koebrug over weg nr. 4 te SINAAI door een vaste verbinding

Mijnheer de Burgemeester,

Ik heb de eer U mede te delen dat de Stekense Vaart werd gerangschikt als onbevaarbare waterloop van de 1e categorie bij besluit van de Bestendige Deputatie, dd. 31 .5 .1967, onder nr . 8.090.

Ik heb er geen bezwaar tegen om de thans beweegbare Koebrug te vervangen door een vast kunstwerk. Naar mijn oordeel zullen de kosten van aanpassing evenwel, in

principeel althans, ten laste komen van de gemeente Stekene.

Hoogachtend, De Hoofdingenieur Directeur,
A. REVYN.
GENT, 18 maart 1968.

MEDELING aan het gemeentebestuur van Sinaai (28 10 1969)

Gemeenteraad 28 10 1969 van Stekene

Gezien het besluit van 20 2 1969 waarbij besloten werd de afbraak van de Koebrug op te dragen aan de Polder van Groot Sinaai en omliggende gebieden.

Oordelende dat de Koebrug in haar huidige staat regelmatig onderhoud vergt en ze verder een grote hinder is voor het wegverkeer, en dat zij bovendien een goede waterafloop belet.

Dat zij bij vervanging door een vaste verbinding komt deel uit te maken van het wegennet van de gemeente Sinaai.

Besluit:

Principeel akkoord te verlenen over het slopen van de Koebrug en deze te vervangen door een vaste verbinding

Dat deze werken door toedoen van de Polder van Groot-Sinaai en omliggende gebieden zouden worden uitgevoerd in het kader van verdere saneringswerken in deze Polder.

N.V. Belgoram aangesteld tot ontwerper van de werken.

Schrijven aan het gemeentebestuur van Stekene (26 11 1971)

SINAAI, 26 november 1971

Aan de Heren Burgemeester en Schepenen van en te STEKENE

Mijnheren, Betreft : **Koebrug - dringende herstelling.**

Wij zijn zo vrij Uw welwillende aandacht te vragen voor de toestand van de Koebrug over de Stekense vaart.

Deze brug eigendom van Uw bestuur is in zulk danige slechte staat, dat wij reeds genoodzaakt werden alle verkeer van meer dan 5 ton over deze brug te verbieden. Daardoor evenwel worden o.m. de inwoners van Klein-Sinaai in de onmogelijkheid gesteld langs deze weg - die de normale verbinding met Sinaai is - onze gemeente te bereiken en worden zij verplicht een omweg van meerdere kilometer te doen over Moerbeke en Eksaarde of over Stekene en Belsele.

Wij durven met aandrang vragen, Mijnheren, bij oogdringendheid deze brug te laten herstellen. Het vooruitzicht van een nieuwe brug door het Bestuur van de Grote Polder van Sinaai te bouwen in vervanging van de hier besproken Koebrug, mag o.i. geen reden zijn om de bestaande toestand nog jaren te laten aanslepen, daar dit project nog niet kan worden uitgevoerd. Hopelijk wordt dit werkelijkheid binnen twee à drie jaar.

De zekerheid dat Uw bestuur voor de laatste keer tot herstellingskosten aan de brug zal worden genoopt, weze een aansporing om er spoedig gevolg aan onze dringende vraag te willen geven.

Hoogachtend,
Op last, de secretaris en burgemeester.

Twee herbergen gelegen aan de "Koebrug", links "Hotel de la grande Europe - Citavecchia" uitgebaat door Karel Roels en Marie Christine De Mul, aan de overzijde café "De Koebrug" met als uitbaters Karel Malschaert en Marie Mercy.

De oude "Koebrug" omstreeks 1970

Aanleg van de brug over de Stekense vaart, oprichting van nieuw pompstation op de Stekense vaart, aankopen, en asfalteren van de toegangsweg naar het pompgemaal.

Op de algemene vergadering van 30 augustus 1971 keurde de "*Polder Sinaai-Daknam*" het ontwerp goed voor o.a. de bouw van een nieuw pompstation op de Stekense vaart (einde Aartdreef) en de aanleg van een nieuwe brug over de Stekense vaart.

Op 28 april 1972 beslist de minister van landbouw een staatstoelage toe te kennen van 100%.

Via een openbare aanbesteding van 5 juli 1972 werden de werken toegewezen aan de firma Verheye uit Diksmuide. Zij voerden het bouwkundig gedeelte uit.

De werken startten op 21 mei 1973. De oude Koebrug werd afgebroken en vond onderkomen in het openluchtmuseum van Bokrijk.

Op 30 april 1975 werd het pompstation op Stekense vaart in gebruik genomen en plechtig ingehuldigd. De Koebrug werd eerder in gebruik genomen, op 21 juni 1973.

Georges Tallir

Marie Merycy op de nieuwe "Koebrug"; zij werd geboren in café de "Koebrug" en bleef uitbaatster van het café tot het einde van haar leven. Op 8 september 1944 werd haar echtgenoot Karel Malschaert door terugtrekkende Duitsers doodgeschoten voor de herberg.

Woorden uit het Sinaais dialect met “G”

Ja, computers, het blijven vreemde wezens... En soms geven ze de geest net voor iets in druk moet. Dan ontsnapt aan de gebruiker een G-woord, dat niet voor publicatie vatbaar is... En dat is wat deze keer gebeurde; daarom zult u deze eerste lading woorden die beginnen met een G zonder veel aanvullende commentaar moeten lezen. Volgende keer krijgt u weer wat meer uitdrukkingen (als de techniek tenminste mee wil!).

Gaald: geld

Gaaldspaal: spel om geld, kansspel, wat te duur wordt verkocht

Gaas: gas

Gabardien: soort (regen)jas

Gabbe: gapende wonde

Galetsjen: een soort brood

Galetten: strepen als kenteken van een rang op een uniform, ook gebruikt om geld te benoemen - *hij hê serieus wa galetten*

Galjaar: een geweldige kerel

Galnoot: noot van de paardekastanje - volgens het volksgeloof helpt een noot in je jaszak tegen galkolieken, vandaar de naam.

Galossen: overschoenen, tuinschoenen

Gamaal: gamel

Gank: manier van gaan, gang - *ze is slecht op heuren gank*

Garde: leeftijdgenoten, bv. oude garde

Gardeboe: spatbord aan een voertuig

Garden: treinwachter

Gardeviel: politieman

Garieël: gareel

Garniersel: versiersel

Garrel: gleuf

Garsong: kelner

Gas: gras

Gasdodden: graszode

Gasduiker: koeienvla tussen het gras

Gasmasjien: grasmaaier

Gasplein: grasperk, gazon

Gasten: kinderen - *woar zijn de gasten?*

Gat: het achterste van een mens en een dier

Gatkruiper - gatlekker: flemer, onderdanige

Gattekletser: slipjesjas

Gaute: gauwte

Gautsjen: gaatje

Gauve: een gave

Gazet: krant

Gazetteman: krantenbesteller

Gazettepapier: krantenpapier

Gazetteproaët: nieuws waaraan men trijfelt

Gazevuur: gasfornuis

Geboeën: geboden, bv. huwelijksgeboden - *in de geboeën liggen* is op trouwen staan
Geboorte: wijk met veel boerderijen
Geboorteplek: moedervlek
Gebroebel: borrelen, onverstaanbaar spreken
Gebroers: broers
Gebuurken: korstje aan de zijkant van een brood of wafel
Gebuurte: buurt, omgeving
Gedoente: doening, boerderij
Gedrum: gedrang
Geduren: rust bv. - *hij heeft geen geduren*
Gefliekflak: gestoei
Gefoeter: geknoei
Gegreiëf: geklaag, gezaag
Geheimstokerij: clandestiene stokerij van sterke drank
Geiërnoart: garnaal
Geiëst: gerst, ook brem
Geine: soort keurslijf, omhulsel rond kabels, corsette
Gekapt: gehakt (vlees)
Geknossel: geknoei
Gekonkelfoes: geheimzinnig overleggen
Gekrabbel: onduidelijk schrift
Gekwikkell: onenigheid
Gelawijt: lawaai
Geluuëf: geloof
Gemak: toilet, ook rustig zijn
Gemelte: verhemelte
Gemet: oude landmaat
Gemieënte: gemeente
Gemuuës: gemors
Geniep - genipt: in 't geheim
Geniepegoard: genieperig persoon
Gepalaver: eindeloos gepraat
Gepaleuter: gepruts
Gepreutel: gemor
Geps: gesp
Gerauksel: grond bewerkt met een hark
Gerauktheid: beroerte
Geraumte: geraamte
Gerij: wegverkeer, rijtuig met twee wielen
Gerits: gerij, verkeer
Geroefel: gerommel
Gerots: aanhoudend verkeer
Geruuëst: gemalen varkenskop
Geschot: lumbago, spit (rugletsel) - *'k zat mee 't geschot*
Geschrei - geschrieë: geschreeuw
Gesleur: een moeilijke last
Gesmei: gereedschap

Gespan: twee of meer trekdieren
Gestuulte: gestoelte
Getou: getouw
Getreiëter: geplaag
Getjau: gejouw
Getten: beenbekleding, slobkousen
Geut: gietijzer
Gewaald: geweld
Gewaaldegoart: geweldenaar
Gewente - gewuuënte: gewoonte
Gewinde: een strook akkerland
Gezieëver: prietpraat (praat zonder veel inhoud)
Gezoærde: Eksaarde
Gezoærdeneiër: Eksaardenaar
Gezwam: geleuter
Gidderas - gidderkont: meisje dat veel gichelt
Giedong: fietsstuur
Gieëst: geest
Gieëstelijkheid: geestelijkheid
Gieëstegoard: grappig persoon
Gleisweiërk: glaswerk
Gloaze panne: dakpan in glas
Goaë: een gaai
Goaëren: garen
Goaëbolling: gaaibolling
Godgelieërden: theoloog
Godsblok: zachtaardig mens - *da's nen echten Godsblok*
Goeinaued: goedenavond
Goele: geul, greppel
Goesak: goedwillig persoon
Goeze: gutsbeitel
Golfbroek: pofbroek
Gootmoor: modder uit de afloop
Gouwerk: gouden voorwerpen
Gouwinkel: juwelierszaak
Grau: grauw
Grauf: graaf
Gremel: grijnslach
Grein: grind
Groan: graan
Groanmoaët: graanmaat
Groaët: (vis)graat
Grolpot: brompot
Greiëf - greiëfpot: zageman
Griel: smeedijzeren hekwerk, traliewerk
Groensel: groenten
Groenselkar: kar van de groentenboer

Groskès: grote trom van een fanfare
Grossiest: groothandelaar
Grozije: gezoet bessensap, groseille
Gruis: afval van steenkool, van graan ...
Gruizelementen: in veel stukken
Gruuëtsegoard: hovaardig persoon
Gruuëtse kluuët: hovaardig mens
Guitspecht: grappenmaker
Gurding: gording, dwarsbalk
Guts: slaag, rammel

Voila, tot hier onze sobere versie. We wensen u een gezellige en zonnige zomer en als er u in uw hangmat een bijzonder woord of een leuk gezegde te binnen schiet, laat het dan weten

Annemie Bogaert en Etienne De Meester

VOOR GOD EN VADERLAND

De waarde die Gij ons staat te ver dien u mijn
 goed, diek zeigen, hoe groot, zodat gij ons Va-
 der zijt. H. Aug.

✠

BID VOOR DE ZIEL VAN

THEOPHIEL DE CLERCK,

Zoon van **ALOIS en MARIA-LUDOVICA DE WILDE,**
 geboren te Sirkens, den 30 April 1844 en overle-
 eden te Harderwijk, Hollandsche 17 April 1894.

—

De mededeeling niet alleen plechtig van liefde
 jegens God, alzo Ouders en des wettensich diek
 ook jegens de Vaderland. Dit liefde voor ons Vader-
 land, ons bij op te richten onderling, het voor
 indachtig van den H. Augustinus. Hoe liefst de
 volmaakte liefde, die bereikt wordt te allen toe
 diep broeder. Hij bereikt niet bij de gelachte.
 Hoe zullen wij kunnen zeggen tegen ons vader-
 land en ons mochtig, wij ons vestig in god
 of Noch 1. en 171 moet heroverende op 1 woord
 dat de Machtigste van allen volkomen inderzoek:
 »De overwinning hangt niet af van het getal der be-
 geerdes, want 100 man die bereid dat de maats-
 kenis. » (1894, 10, 10)

Hoe, door intercessie en slakten, die door die
 kansen, wijlen voor ons land, die dat toch looft
 en voor geboden en gerechten, en ons zalde wij
 kon bij de hand die (zoen en verzoen) voor 1 Va-
 derland. Die wordt ons rijk broeders en vaders, te
 na zijn volgeest verzoen. (Kant 1894)

Binnende moeder. Broeders en Zusters, want
 wij, Adriaan degenen, Vader, ge 10 naar de con-
 ligheid. De schied is 100 letter, het wederzijde
 zal ons niet zijn te des bereid. Vergeet ons niet, en
 bidt voor ons.

Akten van Geloof, Hoop en Liefde.
 1000 7 994 111
 100 8 111

LE PROPAGATEUR.

JOURNAL D'YPRES ET DE L'ARRONDISSEMENT.

— VENIR EN ARRECH. —

On s'abonne à l'année, au demi, au trimestre, au mois, et pour un jour, par la poste ou par la voie de la gare.
PARIS AU DÉPART, par la poste.
 Le Propagateur paraît le samedi et le dimanche.
 Le Propagateur paraît le samedi et le dimanche.

YPRÈS, 10 Juillet.

MERCREDI.

On s'abonne à l'année, au demi, au trimestre, au mois, et pour un jour, par la poste ou par la voie de la gare.
 Le Propagateur paraît le samedi et le dimanche.
 Le Propagateur paraît le samedi et le dimanche.

Le prix de la livraison du numéro est de 10 centimes.

tion politique. Une expérience de peu d'années a suffi pour prouver que toutes ces tentatives n'étaient qu'un jeu d'enfant pour le parti libéral qui avait tant besoin pour atteindre le but de son ambition. Évidemment, un simple aperçu des différents budgets des votes et moyens utiles pour établir cette vérité.

De 1850 jusqu'en 1853, les dépenses annuelles comparées dans les budgets vaudraient certainement à une somme de 100,000,000 francs. Des l'augmentation au jour au jour des libéralisme les dépenses se seraient point

rampé à Brest et de l'origine à Brest, nous devons et devons les nous des militaires de ces régiments qui sont morts dans les journées des 7, 8 et 9 courant :

- R. J. Tassin, 20 ans, de Metz (Moselle);
- P. Bugey, 23 ans, de Saoy (Flandre orientale);
- G. F. K. Smeu, 23 ans, d'Arras (Nord);
- A. J. Boudet, 25 ans, de Bruges (Flandre occidentale);
- C. A. Bonn, 23 ans, d'Enghien (Nord);
- M. Revers, 23 ans, de Valenciennes (Nord);
- L. Wilmans, 23 ans, de Bruchin (Nord);
- A. J. P. Brest, 20 ans, de Willebroek (Flandre occidentale);
- M. C. Debaek, 20 ans, de Willebroek (Flandre occidentale);
- A. J. P. Brest, 20 ans, de Willebroek (Flandre occidentale);

Akte van Sterfte van
Petrus Ongena

39.

In het jaar achtien honderd drie-en-vyfzig, den Negenden July ten tien uren voor middag, voor aengesicht, vint hantboek, Schepman gediensuren Ambtenaar van den Burgerlyken Stand der Stad Hasselt, provincie Limburg, 290 verschenen

Joannes Franciscus Cruyplants, oud acht en veertig jaar, en *Franciscus Xavier Meijster*, oud veertien en vyftig jaar, overisten vintues in den toestand infirmus Major by het Militair hospitaal, hier hier woonende, welke ons hebben verklaard, dat op en vintien en vyf en twintig maand ten tien uren vintien en vyf en twintig in *Petrus Ongena*, jager by het derde regiment jagers te voet geboren te Schraaij provincie overstland vintien en vyf en twintig in den toestand September achtien honderd een en veertig maal, hier woonende, en hantboek vintien en vyf en twintig *Joannes Ongena*, vintien en vyf en twintig *Collet De Meyer*.

En hebben nu voorlezing de declaratie van hantboek ons gediensuren

Joannes Franciscus Cruyplants
Franciscus Xavier Meijster
Collet De Meyer

Sinaaise soldaat sterft door de hitte

Op 7 juli 1853 moesten de soldaten van het 3^e regiment Jagers te Voet, gekazerneerd in het Kamp van Beverlo, om 4 uur 's morgens in volledige uitrusting klaar staan om het kamp te verlaten. Vier uur later, om 8 uur kregen ze het bevel om te vertrekken naar Hasselt. Het eerste gedeelte van de tocht verliep vrij goed, doch na enige uren marcheren, is het slecht geleide regiment van de rechte weg afgedwaald. Het regiment heeft toen in de zandige gronden een omweg gedaan van bijna twee uren die hen dicht bij het kamp heeft teruggebracht. De hitte was stikkend, het stof, de vermoeienis van de mars door het brandende heidezand, had de soldaten uitgeput. Toen men om 12u30 Zolder bereikte, twee kleine uren van Hasselt, ontbraken reeds meer dan 100 soldaten op het appel.

Voorbij Zolder kreeg de wanorde een verschrikkelijk voorkomen. De soldaten vielen bij tientallen op de grond, niet in staat hun wapens te dragen. De kolonel, M. Baron de Vicq de Cumplich, zag zich gedwongen om het bevel te geven al de manschappen achter te laten, die onbekwaam waren hun weg voort te zetten. Van dit bevel werd in grote mate gebruik gemaakt: nauwelijks 150 soldaten arriveerden 's avonds te Hasselt. Een deel van de anderen zijn dan met een bijzonder konvooi toegekomen. In Hasselt werden er vervolgens rijtuigen gezonden om de zieken op te nemen. De inwoners van de stad stelden zich met de grootste zelfopoffering ter beschikking van de overheid. Dokters en priesters doorliepen de steenweg, helemaal met stervende soldaten bedekt; het hospitaal van Hasselt was te klein om ze op te nemen. In totaal ontbraken er nog 68 soldaten op het appel.

Een correspondentie uit Hasselt van 9 juli vermeldde:

"Onze stad is getuige geweest van een zeer droevig schouwspel. De begrafenis der ongelukkige soldaten, bezweken ten gevolge van de vermoeienis en de hitte, op den weg tussen 't kamp van Beverlo en Hasselt, heeft plaats gehad. Nu eerst kent men het cyfer van de dooden. Men heedt al veertien lyken opgeraapt, en veertien doods-kisten werden daereven langs onze straten naer het kerkhof gevoerd te midden van den algemeene rouw. Heel de stad Hasselt volgde de lykstoet en onze koninklyke Harmonie van St-Cecilia beweets de overledenen de leste eer."

Er werd dan ook een commissie van onderzoek benoemd onder het voorzitterschap van generaal L' Ollivier. De overige leden waren o.a. inspecteur-generaal Trumper, de auditeur-generaal van de provincie Luik, enz. Verscheidene opperofficieren zijn van Brussel naar Hasselt vertrokken.

Maar het was niet alleen het 3^e Jagers te Voet dat onder de hitte had geleden. Ook het 8^e Linierregiment, dat vanuit Namen naar het Kamp van Beverlo moest vertrekken, had vijf soldaten verloren. Hun Kolonel, Mr. Rothermel schrok bij het zien van de verliezen in de rangen en nam krachtige maatregelen. Hij beval de mars te vertragen, stelde een achterhoede aan, gelastte de achterblijvers op te nemen en hun alle tijd te geven om het bataljon te vervoegen. Op verzoek van de kolonel werden karren aangebracht om de wapens en de bagage van de soldaten te vervoeren en deze van alle vracht te ontlasten. Ook de 15de batterij van de artillerie leed verliezen. Van het dorp Beverlo tot aan het kamp heeft deze batterij vijf man verloren. En het grenadiersregiment telde die periode één dode.

Een correspondent uit Hasselt van de krant *Indépendance*, een krant van liberale strekking waarin de Belgische regering haar officiële stukken publiceerde, zegt dat het 3e Jagers niet van zijn weg is afgedwaald. En dat er in het hospitaal van Hasselt een groot getal zieke soldaten liggen die een sterke koorts in het hoofd hebben.

De *Moniteur*/Staatsblad deelde mede in zijn officieel gedeelte van de ramp, dat de voorgeschreven voorzorgsmaatregelen voor de troepen, die op mars zijn, wel in acht zijn genomen geweest. Zij wijten heel het gebeuren aan de ongewone hitte en aan de verderfelijke luchtstromen, die sommige streken hebben doorlopen. Het waren de jonge dienstplichtigen niet die het meest leden, maar het waren de oude soldaten die eerst bezweken.

De *Moniteur* van 14 juli wilde de ongerustheid en de twijfel doen ophouden. Aan de ouders wiens zonen in dienst bij het 3^e regiment Jagers te Voet en bij het 8^e Linie, korpsen die zo schrikkelijk beproefd werden in de tocht van het Kamp van Beverlo naar Hasselt en van Geldenaken naar Diest, gaf men de namen van de slachtoffers, die door de hitte van 7, 8 en 9 der lopende maand, het leven verloren hebben.

Het zijn: Rochus Toiseul, (20 jaar), van Malonne, prov. Namen; **Pieter Ongena, (22j), van Sinay, prov. Oost-Vlaanderen**; Willem Sunes, (24j), van Antwerpen, prov. Antwerpen; Augustinus Hoogblad, (26j), van Brugge, prov. West-Vl.; Kornelis Boons, (28j), van Essen, prov. Antwerpen; Matthys Rouvrois, (21j), van Bommershoven, prov. Limburg; Lodewyk Wintermans, (23j), van Broechem, prov. Antwerpen; Augustinus D'hondt, (20j), van Neder-Waasten, prov. West-Vl.; Marcus Dehouck, (20j), van Woesten, prov. id.; Albertus Delloye, (21j), van Andenne, prov. Namen; Jan Churette, (21j), van St. Hubertus, prov. Luxemburg; Antonius Henin, (20j), van Andenne, prov. Name.; Jan-Baptist Durviaux, (20j), van Grand-Leez, idem; Alexander Pil, (20j), van Leisele, prov. West-Vl. van het 3^e regiment Jagers te Voet en Pieter Moerman, (21j), van Gent, prov. Oost-Vl.; Drosins (Drose) Olive, (22), van Verviers, prov. Luik; Nicolaes Mattlet, (23j), van Benthem, idem; Pieter Rosier, (26j), van Flobecq, prov. Henegouwen en Francies Brunneel, (56j), van Onkerzele, prov. Oost-Vlaanderen alle vijf van het 8^e Linierement.

Onze dorpsgenoot Petrus Ongena, zoon van Joannes en Coleta De Meyer, geboren te Sinaai op 16 september 1831 onderging vermoeid, onder vrij warm en zwoel en onweerachtig weer deze onmenselijke tocht. Ten gevolge hiervan overleed hij te Hasselt op 7 juli 1853.

De leeftijden van de overledenen die vermeld stonden in 'Le Propagateur' van 16 juli 1853 tonen aan de meeste soldaten die overleden geen oudere soldaten waren, zoals de officiële tekst beweerden.

Jos Daems

Bronnen:

Gazet Van St Nicolaes - 17 juli 1853

Le Propagateur - 16 juli 1853

Annales de l' observatoire royal juli 1953 - Klimatologische inlichtingen van het KMI

SINAAINAREN DIE STIERVEN IN 1970

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er zijn geboren.

-januari

- 04 Frans De Backer (50 j) zn. van Theofiel en Leonie Van Laere, Leebrugstraat
- 10 Richard Van Acker (67 j) e. v. Yvonne Ongena, Keizerstraat
- 17 Edmond De Cock (74 .) e. v. Irma Van Poucke, Burmstraat
- 17 René De Vijlder, (63 j) e. v. Anna Vermeulen, † Sint-Pauwels-Waas
- 21 Elvyr Van Mele (69 j) e. v. Ernest Robijn, Zwaanaardestraat
- 27 Marcel De Baere (50 j) zn. van Alfons en Marie-Louise De Plukker, Hulstbaan
- 29 Margriet De Block (62 j) w. v. René Meirte, Dorp

-februari

- 01 Jozef De Ruyscher (67 j) e. v. Alice Meul, Statiestraat (Wijnveld)
- 13 Margriet Daens (75 j) do. van Louis en Leontine Poppe, Dorp
- 15 Camiel De Clercq (88 j) e. v. Celine Robijn, Hulstbaan
- 15 Julma Laureys (71 j) e. v. Jules Dufasne, † Burcht
- 16 Caroline Smet (xx j) e. v. Jozef De Vos, † Sint-Niklaas
- 16 Willy Van de Ven (23 j) e. v. Bettina Van den Bossche, † Beveren
- 21 Maria Nachtgael (77 j) w. v. Jozef Jules De Vlieger, † Eksaarde
- 25 Alfons Verlee (80 j) e. v. Maria Beirnaert, Neerstraat
- 28 Frederik Rooms (74 j) w. v. Marie Baecke, Leebrugstraat

-maart

- 01 Coleta Van Aerde (69 j) w. v. Alois Vlaminck, Hulstbaan
- 01 Frans De Block (63 j) e. v. Irène Cerpentier, Vleeshouwersstraat
- 20 Josephina Van Bulck (85 j) w. v. André Morrens
- 26 Daniel De Witte (72 j) e. v. Angele Dieleman, Klein- Sinaai

-april

- 01 Alfons Van Pottelberge (72 j) e. v. Maria Noens, Hulstbaan
- 03 Alfons Van Eynde (79 j) e. v. Elisa Verlee † Stekene
- 02 Prudent Malschaert (60 j) w. v. Louisa Dullaert, Klein- Sinaai, † Sint-Niklaas
- 05 Maria Eeckhaoudt (87 j) e. v. Emiel De Wael, Dorp.
- 09 Achiel Bal (80 j) e. v. Jeanette Baeke, Statiestraat (Wijnveld)
- 11 Domien Bauwens (73 j) w. v. Louise Messeman, e. v. Bertha Formet, Luitentuit
- 17 Melanie Vervaet (93 j) w. v. Alfons De Bruyne
- 18 Achiel Strobbe (50 j) w. v. Martha Van den Bossche,
e. v. Juliette Van Hooste, † Sint-Niklaas
- 21 René Haemelinc (84 j) w. v. Augusta Hofman, Klein- Sinaai
- 25 Leonie Van Waes (74 j) e. v. August Van Hoey, † Belsele

-mei

- 14 Edgard De Bock (87j) e. v. Marie Linthout, Stenenmuur
- 16 Remi Corthals (58j) e. v. Anna Polfliet, Tinelstraat
- 26 Valerie De Letter (64 j) e. v. Petrus Coumans, Klein- Sinaai, † Sint-Niklaas
- 29 Gerard Van den Bossche (61j) w.v. Maria Elvira Van Clapdorp,
e. v. Cecile De Petter, † Sint-Niklaas
- 30 Maria Theresia De Wael (45j) do. van Emiel en Maria Eeckhaoudt,† Beveren, Dorp

-juni

- 10 Florimond Vercauteren (79), e. v. Martha De Maeyer, †Koewacht (NL)

- 12 Florimond Van Acker (60j), zn. van Petrus en Maria Roels, † St-Niklaas, Kernemelkstr.
 13 Elodie Bryssinck (71j), do. van Jozef en Pharailde Van de Walle, Hulstbaan
 18 Albert Hamelinck (51 j) e. v. Jeanne Van Pottelberge, Klein- Sinaai, † Wetteren
 19 Albert Leo Dierick (50j) e. v. Angele Meul. † Stekene
 28 Celesta Maes (69j) w. v. René Van Wolvelaer, † Sint-Niklaas, Zwaanaardestraat

-juli

- 06 Leonie Corveleyn (83j) w. v. Alfons De Gols, Vleeshouwersstraat
 11 Livina De Clercq (81 j) e. v. Constant Van Waes, Klein- Sinaai
 17 Emma Coleta Smet (72j) w. v. Ernest Vercammen, † Berchem
 17 Gerard De Caluwé (67j) zn. van Hendrik en Adelaide De Geest

-augustus

- 03 Helena De Nijs (77j) w. v. Louis Wouters
 22 Nicasius Strobbe (69j) e. v. Marie Helena Van den Bossche, † St-Niklaas, Tinelstr

-september

- 09 Honore De Letter (63 j) zn. van Edmond en Emma Cortvriendt Klein- Sinaai
 11 Maria De Waele (57j) e. v. Petrus Van Laere, † Gent, Keizerstraat
 17 Maria De Keyser (80j) e. v. Modest Strobbe, Hondsnest
 22 Rafaël Broeckaert (55j) e. v. Maria D'Hooghe, † Sint-Niklaas
 29 Maria Van Poucke (79j) e. v. Edmond Vercauteren, Stenenmuur

-oktober

- 04 Maria De Poorter (73j) e. v. René Robijn, Tinelstraat
 14 Gerard Beirnaert (64j) e. v. Martha Rooms, Zwaanaardestraat
 16 Jozef Van Pottelberghe (75j) e. v. Delina Brigou, † Gent
 17 Hortense De Neve (80j) e. v. Petrus Laureys, Kernemelkstraat
 19 Emelie Verwulgen (77j) e. v. Polydoor Apers
 22 Clothilde De Baere (88j) e. v. Romain De Plukker
 25 Achiel Cole (71j) e. v. Irma De Wilde, † Sint-Niklaas
 27 Louise Raes (83j) w. v. Henri Meirte, † Temse, Statiestraat (Wijnveld)

-november

- 02 Gabriël Van den Broeck (66j) e. v. Adriana De Potter, † Aalst
 06 Idalia Maes (74j) w. v. Baeckelandt Gustaaf, † Temse
 11 Arthur Jozef Bockland (79j) w. v. Maria Rachel Van Wolvelaer, † Beveren
 12 August Baert (69j) e. v. Augusta Mul, † St.-Niklaas. Statiestraat (Wijnveld)
 14 Maria Strobbe (62j) e. v. Beirens Leon, Vleeshouwersstraat
 19 Clara Van den Broeck, Zr. Marie-Christophe (70j) † Tielt
 27 Maria Van Bossche (51j) e. v. Kamiel Varewyck, † St-Niklaas, Hondsnest
 29 Louis Lecocq (57j) e. v. Anna Claus, Statiestraat (Wijnveld)

-december

- 04 Judith Steenaert (78j) w. v. Jozef Van Puyvelde, † Waasmunster
 04 Pieter Vercauteren (76j) w. v. Stephanie Vermeiren, † Eksaarde
 07 Josefine Waucomont (83j) kloosterlinge, Dorp
 12 Elodie Van Boclaer (73j) do. van Aloïs en Marie Therese De Wilde,
 † Sint-Niklaas, Vleeshouwersstraat.
 21 Floribert Group (77j) e. v. Leontine Van Goethem, Dorp
 21 Catharina De Prycker (77j) w. v. Achiel Baert
 23 Jozef Keymolen (81j) w. v. Maria Van Waeyenberghe en
 Louisa Van Avermaet, Waasmunster, † Lokeren

Georges Tallir